

(4-18 p. 141 FRENCH) Es donen a continuació les coordenades d'espai i de temps de dos esdeveniments. Trobeu l'interval d'espai-temps entre els esdeveniments 1 i 2 en cada cas. Considerem cada un d'aquests esdeveniments com independents, doneu una resposta a les preguntes següents:

- Pot existir una connexió causal entre tots dos esdeveniments?
- Existeix un sistema en el qual tots dos esdeveniments poden ser enregistrats com simultanis? En cas afirmatiu, quin serà aquest sistema?

	Esdeveniment 1				Esdeveniment 2			
	x_1	y_1	z_1	t_1	x_2	y_2	z_2	t_2
Cas A	0,3m	0,5m	0	$2 \cdot 10^{-9}$ s	0,4m	0,7m	0	$3 \cdot 10^{-9}$ s
Cas B	0,7m	0,5m	0	$5 \cdot 10^{-9}$ s	0,4m	0,6m	0	$4 \cdot 10^{-9}$ s

Solució

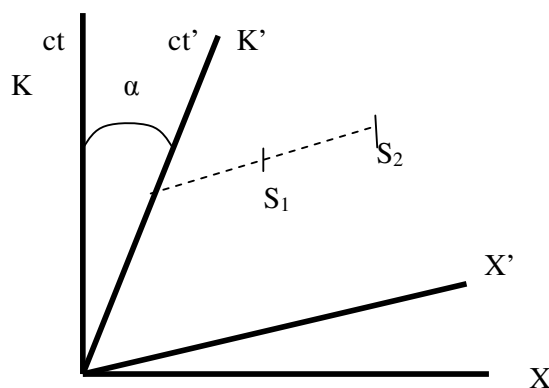
(a) Notarem les coordenades de cada esdeveniment en la forma $A(ct, x, y, z)$, així, per al cas A, tindrem les coordenades següents: $A_1(0,6, 0,3, 0,5, 0)$ i $A_2(0,9, 0,4, 0,7, 0)$.

$S^2_{A_1A_2} = (0,9-0,6)^2 - (0,4-0,3)^2 - (0,7-0,5)^2 - (0-0)^2 = 4 \cdot 10^{-2} > 0$ per tant sí pot existir una relació causal entre A_1 i A_2 . Si haguera resultat negativa és perquè la distància espacial és major que la distància temporal i, en aquest cas caldria una velocitat major que c per relacionar-los causalment, com ocorre en el cas següent:

$$S^2_{B_1B_2} = (1,2-1,5)^2 - (0,7-0,4)^2 - (0,5-0,6)^2 - (0-0)^2 = -1 \cdot 10^{-2} < 0, \text{ per tant}$$

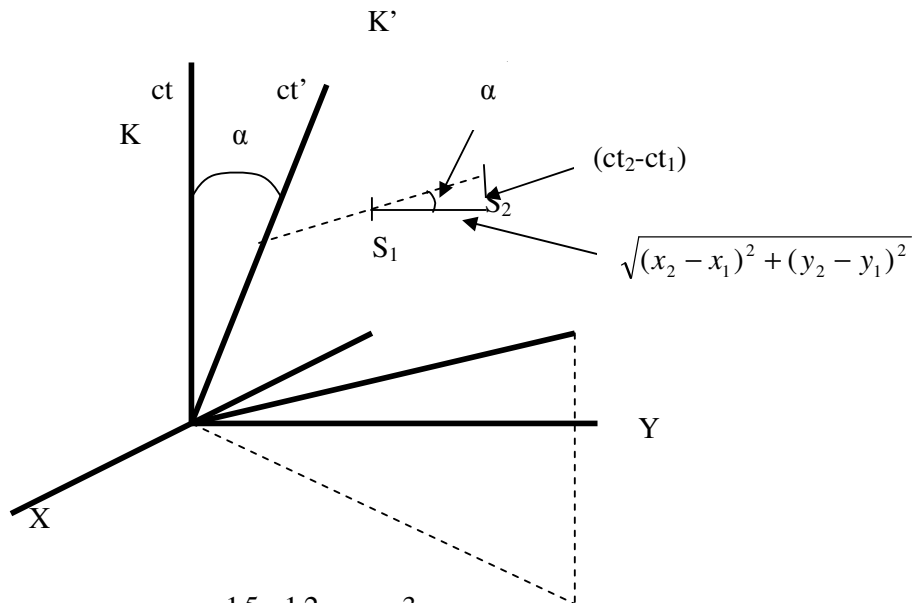
entre B_1 i B_2 no pot haver relació causal.

(b) Si només tenim una dimensió espacial i una temporal el gràfic espai-temps seria,

Els esdeveniments S_1 i S_2 són simultanis en el sistema K' que es desplaça a una velocitat $\beta = \tan \alpha$, però no són simultanis en el sistema K .

En el nostre cas tenim dues coordenades espacial, x i y, per tant,

Per tant, $\operatorname{tg} \alpha = \frac{1,5 - 1,2}{\sqrt{0,3^2 + 0,1^2}} = \frac{3}{\sqrt{10}}$. Si tenim en compte que $\beta = \operatorname{tg} \alpha$, aleshores

la velocitat que ha de tenir el sistema K' respecte del sistema K perquè els esdeveniments B₁ i B₂ siguin simultanis és de $2,85 \cdot 10^8$ m/s.